

PSYKIATRISKI DEPILIN FÆR **ÁBREIÐSLUR** FRÁ UMBOÐSMANNINUM

Løgtingsins Umboðsmaður hefur fleiri ferðir fingurin á lofti móti umstøðunum á psykiatriska deplinum. Á fleiri økjum eru hvørki umstøður ella mannagongdir eru nøktandi, heldur Sólja í Ólavsstovu

DANJAL AV RANA

– Í fleiri førum vóru eftirkanningar av fastspantum sjúklingum ikki framdar triggjar ferðir um samdøgrið, sum ásett er, ella býttar javnt yvir samdøgrið.

– Í fleiri førum var ikki skrásett, um sjúklingurin hevði givið samtykki til viðgerðarættanina.

– Einku skipað eftirlit var við heilivágsgoymsluni á Psykiatriska deplinum, og at goymslan einans varð kannað, um illgruni var um óreglusemi.

– Baði- og vesiumstøðurnar á Psykiatriska deplinum eru als ikki nøktandi.

Hetta eru nakrar av viðmerkingunum hjá Løgtingsins Umboðsmanni, nú hon hefur verið á eftirlitsvitjan á Psykiatriska deplinum.

Eftirlitsvitjanin fevndi fyrst og fremst um stongda partin av psykiatrisku viðgerðareindini P40, og dentur varð lagdur á at kanna, um krøvini um tvingsil í psykiatrilógini verða hildin.

Millum annað fýlist hon altoy á, at í fleiri førum eru fastspentir

sjúklingar ikki eftirkannaðir triggjar ferðir um døgnið, sum lógin ásetur. Í øðrum førum eru tær triggjar kanningarnar ikki javnt býttar yvir samdøgrið.

Nógvar sjúkrameldingar

Sjúkrafráveran á Psykiatriska deplinum er tvífalt so høg sum á Landssjúkrahúsinum annars, vísir frágreiðingin hjá Løgtingsins Umboðsmanni eftir eftirlitsvitjan sína á Psykiatriska Deplinum í oktobur í fjør.

Á fundi við leiðsluna á Psykiatriska Deplinum upplýsti hon, at sjúkrafráveran á P40, deildin, sum varð vitjað undir eftirlitsvitjanini, vanligu er nakað hægri enn á Landssjúkrahúsinum annars. Sjúkrafráveran fyrstu seks mánaðirnar í 2015 var 8,96 % í miðal og í 2016 var hon 6,21 % í miðal. Til samanbering er var sjúkrafráveran á Landssjúkrahúsinum annars 4,52

% í miðal í 2016.

P40 er ein psykiatrisk viðgerðareind á psykiatriska deplinum og eftirlitsvitjanin fevndi fyrst og fremst um stongda partin av deildini. P40 er ein seingjadeild við 19 seingjarplássum, sum tekur ímóti sjúklingum, ið eru 18 ár og eldri.

P40 er mannað við einum deildarleiðara og trimum varaleiðarum, einum til hvørja eind. Afturat hesum starvast eini 35 sjúkrarøktarfrøðingar og heilsurøktarar á P40. Ein psykiatari er í føstum starvi og er eisini leiðandi yvirlækni á deplinum. Ein psykiatari starvast á deildini í eini 10 dagar um mánaðin og fyra aðrir yvirlæknar eru leyst knýttir at deildini. Harumframt starvast seks hjálparlæknar á deildini.

Fleiri harðskapsmál

Í frágreiðingin hjá Sólju í Ólavs-

stovu, verður eisini greitt frá, at tað kemur fyrri, at starvsfólk á psykiatriska deplinum eru fyri harðskapi ella hóttanum. Frá novembur 2015 til novembur 2016 eru 12 skaðafráboðanir frá starvsfólkum á psykiatrisku viðgerðareindini. Triggir av hesum vórðu fráboðaðir lögregluni.

– Talan er um bæði hóttanir og likamligan harðskap, skrivur Sólja í Ólavsstovu.

Stutt undan vitjanini hjá Løgtingsins Umboðsmanni hevði Arbeidseftirlitið eisini verið á eftirlitsvitjan viðvíkjandi harðskapsmálunum. Hetta varð gjørt, tí at frá 1. oktobur 2016 til Arbeidseftirlitið kom á vitjan um heystið, høvdu tey fingið 10 fráboðanir um harðskap ella hóttanir á deildini.

Eru ósamd um manna-gongdirnar

Tórmóður Stórá tekur viðmerkingarnar frá umboðsmanninum til sín, men er framvegis ósamdur við henni.

DANJAL AV RANA

Flestu av viðmerkingunum hjá Løgtingsins Umboðsmanni hava við manna-gongdir og skrásetingar at gera. Hann viðgongur, at onkrar mannagongdir mugu gerast betri, men á onkrum økjum er hann ósamdur við umboðsmanninum.

– Løgtingsins Umboðsmaður vísir á, at vit einans nýta forbókstavir ella fornøvn, tá vit undirskriva skjøl og protokollir. Hennara atlit er, at til skal bera at eftirkanna, hvør var til staðar. Okkara atlit er, at starvsfólkini skulu kenna seg trygg. Tá fólk verða fastspent kunnu tey koma við hóttanum móti bæði starvfólkum og familjum teirra. Tá kann tað vera óbehagiligt, at skula seta sítt fulla navn á eitt skjál, sum sjúklingurin kann fáa eitt avrit av, tá hann fer heim, sigur Tórmóður Stórá. Hann heldur, at møguleikin fyri at eftirkanna, hvør var til staðar, framvegis er varðveittur, tí forbókstavir ella fornøvn kunnu samanberast við vaktarlistarnar, fyri at kanna, hvør var til arbeiðis júst hendan dagin.

Hann er eisini ósamdur við løgtingsins umboðsmanni um, at heilivágsgoymslan ikki er nógv væl vard.

– Vit skráseta, hvussu nógvan heilivág, hvør einstakur sjúklingur fær, men hava annars ikki eftirlit við, hvussu nógv hvør lækni ella sjúkrarøktarfrøðingur tekur. Umboðsmaðurin vil hava okkum at telja heilivágsgoymsluna upp hvønn dag, men vit meta, at okkara eftirlit er gott nokk, sigur hann.

Vesini og baðirúmini fær Landssjúkrahúsið ikki gjørt stórvegis við, sigur Tórmóður Stórá.

– Hon fýlist á, at har eru ov fá vesi á deildunum, men sannleikin er, at í mun til fyri 20 árum síðani eru tað líka nógv vesi, men færri sjúklingar á hvørjari deild. Skuldu vit økt um talið á vesum, so mugu vit gera eina stórri umlegging av allari kloakkskipanini hjá Landssjúkrahúsinum og tær milliónirnar metir leiðslan eru betri nýttar aðrastaðni, sigur Tórmóður Stórá.

FÁA NØKTANDI VESI – UM FÝRA ÁR

DANJAL AV RANA

Hóast løgtingsins umboðsmaður sigur, at bað- og vesiumstøðurnar hjá sjúklingunum á psykiatrisku viðgerðareindini P40 eru alt annað enn nøktandi, kunnu tey ikki vænta sær betri umstøður fyrr enn nýggi sjúkrahúsbygningurin er klárur at taka í nýtslu í 2021.

Løgtingsins umboðsmaður skrivur í frágreiðing síni eftir eftirlitsvitjanina í heyst, at av tí at hon veit, at nýggjur bygningur fer at standa klárur í 2021, hevur

hon ikki lagt dent á at lýsa verandi hølsumstøðurnar í hesi frágreiðingin. Kortini metir hon, at einstøk støð og øki hava tørv á ábøtum beinanvegin.

Eitt av hesum økjum eru umstøðurnar hjá sjúklingunum at vaksa sær og at gera frá sær. Hon vísir á, at serliga á stongdu eindini eru viðurskiftini vánalig. Har er eitt vesi og eitt bað til tey fyra seingjarplássini á intensivdeildini og eitt vesi á akuttdeildini, men einku bað.

– Hetta merkir, at tá flest eru innløgð, eru sjei fólk ella fleiri

um eina brúsu, og sjúklingarnar á akuttdeildini mugu yvir á eina aðra eind at vaska sær.

Løgtingsins umboðsmaður vísir á, at persónliga reinføri hjá sjúklingum kann vera ein stór avbjóðing fyri bæði sjúklingar og starvsfólk.

– Tá so er, og tá sjúklingar kunnu vera spentir fastir í longri tíð, haldi eg als ikki verandi baði- og vesiumstøður á intensivdeildini og akuttdeildini vera tíðarhóskandi.

Hon hevur tí mælt Landssjúkrahúsinum til, at bota um hesi viðurskiftini, so at sjúklingarnir á

akuttdeildini fáa høvi at fara í bað á deildini og at fleiri vesi verða gjørd.

Fyri einum mánaði síðani fekk løgtingsins umboðsmaður svar frá Landsstýrinum. Leiðslan skrivur, at hetta hevur verið umrøtt fleiri ferðir, men at niðurstøðan hvørja ferð er, at tað er ov kostnaðarmikið. Heilsu- og innlendismálaráðið sigur, at umvælingar eru gjørdar, fyri at gera vesini meiri tíðarhóskandi, men at tey kortini ikki fara at gerast fleiri í tali. Tað má biða til nýggi bygningurin er liðugur. Sum altoy er um fyra ár.